

Informacja o sytuacji na transgranicznym rynku pracy Polski i Słowacji (stan na 31.08.2022 r.)

W większości regionów transgranicznych stopa bezrobocia jest na porównywalnym poziomie. Występują podobne trudności w zapewnieniu odpowiednich kadr dla gospodarki. Istnieją powiaty po polskiej jak i po słowackiej stronie, które nadal posiadają dwucyfrową stopę bezrobocia, są to powiaty: Bardejov (11,55%), Kežmarok (16,89%), Svidník (11,32%), Medzilaborce (11,89%) w Kraju Preszowskim, a po polskiej stronie powiat bieszczadzki (12,5%), leski (13,8%), przemyski (10,7%), brzozowski (14,1%) w województwie podkarpackim.. Warto zauważyć, że podregion sądecki (woj. małopolskie) jest mocno zróżnicowany pod względem poziomu bezrobocia. W Nowym Sączu odnotowujemy jedną z najniższych wartości w województwie tj. 2,9 % natomiast w powiecie nowosądeckim jedną z najwyższych tj. 7,4% (stan na sierpień 2022r.).

Tabela 1. Stopa bezrobocia w regionie przygranicznym Polski i Słowacji (stan 31.08.2022).

Region przygraniczny po stronie polskiej	Stopa bezrobocia (%)	Spadek w stosunku do 31.08.2021	Region przygraniczny po stronie słowackiej	Stopa bezrobocia (%)	Spadek w stosunku do 31.08.2021
Polska	4,8	-	Słowacja	6,14	-
Województwo śląskie	3,7	-1,0	Kraj Žylińsky	4,89	-0,99
P. żywiecki	4,8	-2,0	Čadca	5,07	-1,16
P. cieszyński	4,6	-0,6	Namestovo	4,14	-1,09
			Tvrdošín	4,14	-0,99
Województwo małopolskie	4,1	-0,8	Kraj Preszowski	10,16	-1,15
P. gorlicki	4,4	-1,0	Bardejov	11,55	-1,56
P. nowosądecki	7,4	-0,5	Kežmarok	16,89	-0,44
P. limanowski	5,9	-0,5	Poprad	5,70	-1,33
P. nowotarski	4,2	-2,5	Stara Lubovnia	6,97	-1,63
P. tatrzański	6,8	-0,7	Stropkov	10,58	-1,79
M. Nowy Sącz	2,9	-0,5			
Województwo podkarpackie	7,3	-1,2	Kraj Preszowski	10,16	-1,15
P. bieszczadzki	12,5	-1,2	Švidník	11,32	-2,23
P. leski	13,8	0	Humenne	7,18	1,12
M. Krosno	2,6	-0,2	Medzilaborce	11,89	-2,85
P. krośnieński	5,1	-1,0	Snina	8,44	-1,79
P. przemyski	10,7	-2,0			
P. brzozowski	14,1	-0,6			

P. rzeszowski	6,5	-1,6			
M. Rzeszów	4,6	-0,9			
P. sanocki	6,1	-0,2			
P. jasielski	9,0	-1,5			

Źródło: opracowanie własne.

Zarówno polscy jak i słowaccy pracodawcy doświadczają podobnych problemów związanych ze znalezieniem kandydatów do pracy. W większości obszarów przygranicznym Polski na przestrzeni lat 2020, 2021 i 2022 wzrasta liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy do publicznych służb zatrudnienia. Największy wzrost miejsc pracy odnotował obszar przygraniczny województwa podkarpackiego, następnie uplasowało się pasmo województwa małopolskiego i śląskiego. Na słowackim pograniczu na przełomie lat 2020 i 2021 nie odnotowano wzrostu zgłoszonych miejsc pracy, jednak w 2022 r. ta liczba sukcesywnie wzrasta.

Tabela 2. Liczba ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszona do urzędów pracy.

Obszar przygraniczny	Liczba ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowych				
	2020	2021	Dynamika zmian 2020/2021	31.08.2022	
				Liczba	% w stosunku do 2021
Województwa Śląskiego (2 powiaty)	7628	9807	+29%	6172	62,9%
Województw Małopolskiego (6 powiatów)	11176	14354	+28%	7806	54,4%
Województwa Podkarpackiego (10 powiatów)	10898	15214	+40%	12973	85,3%
Kraju Preszowskiego (9 powiatów)	15336	12000	-22%	4958	41,3%
Kraju Żylińskiego (3 powiaty)	4507	4581	+2%	2666	41,8%

Źródło: opracowanie własne.

Jednocześnie przy rosnącym zapotrzebowaniu na pracowników wzrosła liczba zawodów deficytowych. W regionie przygranicznym głównie brakuje: pielęgniarek i położnych, lekarzy, samodzielnych księgowych, kierowców autobusów, kierowców samochodów ciężarowych, kierowników budowy, diagnostów samochodowych, blacharzy i lakierników samochodowych, spawaczy, kucharzy, operatorów produkcji, robotników budowlanych.

Obecnie wysokość minimalnego wynagrodzenia w Polsce i na Słowacji jest na podobnym poziomie. Płaca minimalna w Polsce w 2022 r. wynosi 3010 zł (w 2021 r. wynosiła 2800 zł) i jest zbliżona do płacy na Słowacji – obecnie w 2022 r. wynosi 646 Euro (w 2021 r. – 623 Euro).

W 2023 r. w Polsce planowany jest dwuetapowy wzrost minimalnego wynagrodzenia: od 1 stycznia 2023 r., do kwoty 3490 zł., natomiast od 1 lipca 2023 r. do kwoty 3600 zł. Płaca minimalna na Słowacji od 01.01.2023 r. planowo ma wzrosnąć do 700 Euro. Kwoty te nie stanowią motywacji do poszukiwania pracy przez Polaków na Słowacji i odwrotnie. Sytuacja ta ma bardzo duży wpływ na poziom mobilności zawodowej mieszkańców obydwu regionów tj. mniejsze zainteresowanie zatrudnieniem po drugiej stronie granicy.

Tabela 3. Zawody deficytowe w regionie transgranicznym Polski i Słowacji.

ZAWODY DEFICYTOWE	
Obszar przygraniczny województwa śląskiego: — elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, — spawacze, — brukarze, — lekarze, — nauczyciele przedmiotów zawodowych, — pielęgniarki i położne, — robotnicy budowlani, — ślusarze	Obszar przygraniczny Kraju Żylińskiego: — operatorzy produkcji, — kelnerzy, — kucharze, — spawacze, — blacharze, — kierowcy samochodów ciężarowych, — robotnicy budowlani, — murarze, — ślusarze.
Obszar przygraniczny województwa małopolskiego: — pielęgniarki i położne, — lekarze, — samodzielni księgowi, — kierowcy autobusów, — kierowcy samochodów ciężarowych, — kierownicy budowy, — diagności samochodowi, — blacharze i lakiernicy samochodowi, — spawacze, — kucharze.	Obszar przygraniczny Kraju Preszowskiego: — kelnerzy, — kucharze, — spawacze, — kierowcy samochodów ciężarowych, — blacharze, — lekarze.
Obszar przygraniczny województwa podkarpackiego: — informatyk – programista — lekarze — pielęgniarki — dekarze — kierowcy ciągnika siodłowego	

Źródło: opracowanie własne.

Na Słowacji zatrudnionych jest aktualnie (stan na 04.10.2022 r.) 2733 Polaków, w regionie przygranicznym 529 Polaków, co stanowi 19,36 % w ogólnej liczbie pracujących

Polaków na Słowacji. Najczęściej wybieranym przez obywateli polskich sektorem gospodarki jest: przemysł, budownictwo i gastronomia. Jest to wyraźny wzrost w stosunku do liczby Polaków zatrudnionych w regionie transgranicznym wg stanu na 30.09.2021 r., która wyniosła wtedy 312 osób. Największa liczba Polaków zatrudniona jest w powiecie Námestovo – 228 osób, a następnie w Čadca – 129 osób. Po stronie polskiej trudno pozyskać dane dotyczące aktywności zawodowej obywateli słowackich w Polsce. Zarówno powiatowe jak i wojewódzkie urzędy pracy nie dysponują danymi dotyczącymi liczby pracowników obywatelstwa słowackiego zatrudnionych u polskich pracodawców czy też liczbą założonych działalności gospodarczych/filii przedsiębiorstw prowadzonych przez obywateli/firmy ze Słowacji. Ustawodawstwo polskie nie nakłada na pracodawcę obowiązku zgłaszania faktu zatrudnienia cudzoziemca publicznym służbom zatrudnienia.

Tabela 4. Liczba pracujących obywateli polskich w przygranicznych powiatach słowackich.

Liczba pracujących obywateli polskich w przygranicznych powiatach	Stan na 30.09.2021 r.	Stan na 04.10.2022 r.	Najczęstsze sektory gospodarki narodowej
Čadca	97	129	przemysł, budownictwo
Námestovo	91	228	przemysł
Tvrdošín	16	43	przemysł, handel
Poprad	25	34	gastronomia, przemysł
Levoča	5	3	
Kežmarok	17	17	przemysł
Stará Ľubovňa	10	13	przemysł, budownictwo
Bardejov	24	29	budownictwo
Svidník	6	8	
Stropkov	7	5	budownictwo
Medzilaborce	1	0	
Snina	1	1	
Humenné	12	19	handel
Razem	312	529	

Źródło: opracowanie własne.

Opracowano:

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie,
Zespół Zamiejscowy w Nowym Sączu.